

Lähidemokratia ja osallistaminen

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kanta

x.x.2026

Saavutettavat palvelut ja syrjäytymisen ehkäisy

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto toivoo, että kaikilla olisi mahdollisuus saada tarvitsemaansa palveluita. Varsinkin perusterveys- ja sosiaalihuollon saatavuuden varmentaminen on nuorisovaltuuston tavoitteiden ytimessä. Kuitenkin koemme, että VAKE:n suurimpiin puutteisiin ei kuulu palveluiden laatu, vaan palveluiden saatavuus.

Palveluiden saatavuutta on parannettava niin, että ne tavoittavat aidosti kaikki asukasryhmät. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kielivähemmistöihin, ikäasiakkaisiin sekä syrjäseuduilla asuviin, jotta palvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien saavutettavissa. Saatavuuden lisäksi keskeistä on nopea pääsy palveluihin, jota voidaan saavuttaa selkeyttämällä jo olevassa olevia yhteydenottokeinoja sekä laajentamalla palvelutarjontaa monille eri palvelumuodoille. Nuorisovaltuusto kannustaa digitaalisten itsepalvelumuotojen ohessa myös puhelinpalvelua ja fyysistä palvelutarjontaa, jotta kaikilla hyvinvointialueen asiakkailla olisi toimiva mahdollisuus hyödyntää julkisia palveluita.

Viestinnässä on huomioitava, että kaikki eivät käytä digitaalisia palveluita tai heillä ei ole taloudellisia mahdollisuuksia niiden hyödyntämiseen. Siksi palveluista tulee viestiä myös

ei-digitaalisessa muodossa ja varmistaa, että ne ovat saatavilla riippumatta ihmisten digitaalisesta osaamisesta tai taloudellisesta tilanteesta. Selkeä ja saavutettava viestintä lisää luottamusta ja madaltaa kynnystä hakeutua palveluihin. Samalla syrjäytymistä estetään palveluiden saatavuutta parantamalla.

Hyvinvointialue ja asiakkaat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto toivoo, että hyvinvointialueen päätökset olisivat näkyvämmät asukkaille. Näkyvyys lisää mahdollisuuksia käyttää hyvinvointialueen tarjoamia palveluita, ja samalla tiheämpi yhteydenpito suoraan asukkaisiin parantaisi ja tarkoituksenmukaistaisi hyvinvointialueen tarjoamia palveluita.

Hyvinvointialueen toiminnassa tulee edistää matalakynnyksistä ja vapaamuotoisempaa vuoropuhelua asukkaiden kanssa. Tämä tarkoittaa avoimempia keskustelumahdollisuuksia sekä rakenteita, joissa asukkaat voivat suoraan vaikuttaa päätöksentekoon tai saada ajatuksensa kuuluviin. Tämä saavutetaan teettämällä enemmän asiakaskyselyjä ja järjestämällä asukastilaisuuksia, jotta ihmisillä on mahdollisuus tuoda esiin mielipiteensä ja kehittämis ehdotuksensa. Samalla näin varmistetaan suoraviivainen yhteydenpitokanava, jotta päätöksenteosta tulisi entisestään läpinäkyvämpi. Näin hyvinvointialue voi varmistaa, että sen tuottamat palvelut ovat asiakkaiden mielestä tarpeellisia ja että palveluiden sijoitus on tarkoituksenmukainen ja oikea-aikaista. Palveluselvityksissä tulee myös selventää, ketkä jäävät hyvinvointialueen tarjoamien palveluiden ulkopuolelle ja näin laatia konkreettisia toimeenpiteitä joilla palveluita saadaan tehokkaammin asukkaiden ääreen. Alueisiin, jossa palveluiden käyttö on alhaista, tulee panostaa enemmän. Samankaltaisia tilaisuuksia tulisi myös tarjota järjestöille, jotka toimivat hyvinvointialueella.

Nuorisovaltuusto kannustaa hyvinvointialuetta ottamaan käyttöön osallistuvan budjetoinnin, joka lisää asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Kun asukkaat pääsevät osallistumaan varojen kohdentamiseen, päätöksenteosta tulee läpinäkyvämpää ja paremmin arjen tarpeita vastaavaa. Kokonaisuudessaan hyvinvointialueen kehittämisen tulee perustua saavutettavuuteen, avoimeen vuorovaikutukseen ja aitoon osallisuuteen.

Nuorten osallisuus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on nuorten vaikuttamistoimielin. Nuorisovaltuusto on nuorten edunvalvoja ja -ajaja, yhteydenpitokanava ja osallisuuden avain. Siksi toivomme, että hyvinvointialue ottaisi tiheämpää yhteydenpitoa nuorisovaltuustoon, jotta nuorille voisi tarjota heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja toimivassa muodossa.

Nuorten osallisuutta on vahvistettava kehittämällä yhteistyötä hyvinvointialueen nuorisovaltuuston sekä hyvinvointialueen muiden toimielinten ja viranhaltijoiden kanssa. Hyvinvointialue on toteuttanut jo useita toimia nuorten osallisuuden parantamiseen, esimerkiksi asettamalla lasten ja nuorten valtuutettuja nuorisovaltuuston, ja kaikkien hyvinvointialueen nuorten tueksi. Lasten ja nuorten valtuutettujen kanssa nuorten toiveet ja ajatukset saadaan sujuvammin kuulumaan hyvinvointialueen päätöksenteossa, mikä lisää nuorten halukkuutta osallistua yhteiskuntaan.